

Imidlertid er det forståeligt, om den lige til det sidste travlt optagne forretningsmand ikke har kunnet overkomme også det, og enhver dyrker af dansk erhvervslivs historie vil glæde sig over, at han dog nåede at skrive bogen om »Danske Pionerer i Sibirien«.

Vagn Dybdahl.

Hans P. Carl: Træk af dansk skibsfarts historie. 1949. (Nyt nordisk Forlag, Arnold Busck).

Før skibsreder Hans P. Carl døde i maj 1948, havde han fuldstændt ovennævnte bog, der oprindeligt var tænkt udsendt ved dampskibsselskabet »Heimdals« halvtredivsårs jubilæum i januar 1945. Bogen er med sin blanding af memoirestof og historisk fortælling blevet en yderst læseværdig og underholdende fremstilling af almindelig kulturhistorisk interesse.

Efter en kort oversigt over slægten Carl fra Rømø, vel den danske lokalitet, der fremfor nogen har fostret skibsredere, bringes fortrinsvis på grundlag af erindringer i manuskript og samtidigt brevstof en fyldig livsskildring af skibsreder Lindhardt Hansen Carl (1813—1893). L. H. Carls erindringer strækker sig fra 1820'erne og til omkring 1880. De giver først et indtryk af vilkårene i sejlskibene på langfart til oversøiske pladser og fortæller dernæst om hans deltagelse i grundlæggelsen af dansk dampskibsfart.

Efter dette livlige afsnit om L. H. Carl følger redegørelser for de forskellige Carl'ske selskabers historie, og der gives levnedbeskrivelser af mænd som Adolf og Martin Carl. Det er en meget givende fremstilling, hvor der nok kunne have været bortskåret en del, men som helhed betyder den en kærkommen udvidelse af vor erhvervshistoriske litteratur. I omtalen af de enkelte selskaber kunne man have ønsket nogle flere og nogle mere fyldige oplysninger om selskabernes arbejdsvilkår, fortjenester og indre organisation, eventuelt på bekostning af det personalhistoriske stof. Kildematerialet har dog sikkert her begrænset mulighederne; og der er grund til at hilse med tilfredshed, at så meget gennem bogen er blevet bevaret for eftertiden, som sket er.

Vagn Dybdahl.

Helge Bruhn: Dannebrog og danske Faner gennem Tiderne. 1949. (Jespersen og Pios Forlag).

Med støtte af krigsministeriet og en række af vore fornemste fonds har oberstløjtnant Helge Bruhn udgivet denne bog. Det er — som man kunne vente — blevet en særdeles præsentabel bog, hvor der ikke er sparet, hverken hvad angår den typografiske opsætning eller de mange billeder og farveplancher, der pryder bogen. Disse billeder, navnlig de fint udførte farvelitografier af gamle danske militærfaner, er en meget værdifuld del af bogen, idet der her er offentliggjort et billedmateriale, hvoraf en stor del ikke før har været tilgængelig i vor historiske litteratur.

Bogens emne er jo ikke et af de mest centrale i historieforskningen, og da væsentlige afsnit mere handler om de militære faner end om Dannebrog, er det i høj grad den danske militærhistorie, bogen giver besked om. Inden for dette område får vi da også meget at vide, idet forfatteren som baggrund indtager forhold som hærens organisation og rekruttering og indfletter enkelte slagskildringer, dog noget tilfældigt udvalgt, synes det.

Ud over det rent militærhistoriske bringer bogen en del stof af mere almin-